

19/03/2020

Control-Alt-Delete

Je hebt vast wel eens gehoord van deze toetsencombinatie op de pc. Het is een mogelijkheid om, als de computer vast loopt of als er niet gebeurt wat je wilt, in te kunnen grijpen. Je verlaat de programma's en komt in het zogenaamde "taakbeheer". Daar kun je kiezen welke taken je wilt beëindigen. Het is een soort "ontsnappingsmogelijkheid" om uit een ongewenste situatie te komen, of om het hele systeem opnieuw op te starten.

Hierbij is het in mijn optiek belangrijk om te realiseren dat een computer een gebruiksvoorwerp is. Iets wat ons behulpzaam mag zijn. Soms kunnen we zo ver weg zitten in een programma, een spel of op een website die onze interesse heeft, dat we bijna de regie uit handen geven omdat we er zo in opgaan. En wat gebeurt er als we helemaal in iets op gaan en pc slaat vast? Paniek? Hebben we wel een backup voor als er iets verloren zou gaan? "Hellup"....

Toch is het mooi als we in het vastgelopen systeem nog een ontsnappingsmogelijkheid hebben door middel van "Control-Alt-Delete". We kunnen terug gaan naar opnieuw starten om terug te keren naar waar we gebleven waren. En we zijn weer wakker. Even uit onze opperste concentratie gehaald en bij de realiteit gebracht.

Op het moment van dit schrijven is het 19 maart 2020. Het is een ongewone dag. De helft van Nederland blijft thuis omdat er virus over de wereld waart: Het Corona virus. Het begon in Wuhan in China, waarbij op een gegeven moment op de televisie getoond werd hoe stil het was in de anders zo drukke steden. Een poosje later dook dit virus in Europa ook op in Italië. In Lombardije (Italië) wordt de zorg overvraagd door de zieke mensen. Ik heb begrepen dat in die regio een kwart van de mensen boven de 65 jaar is; oudere mensen zouden extra gevoelig zijn voor dit virus om ernstig ziek te worden. Zorgelijk; allemaal intensive care bedden die in gebruik zijn; het virus heeft de bevolking daar ernstig in zijn greep. Hoe mensen de straten niet meer op mogen om verdere besmetting te voorkomen. Hoe mensen elkaar vanaf de balkons toezingen of muziek maken. Het openbare leven ligt plat. En als je hoort dat er mensen volledig alleen sterven; geen naasten om hen heen. Helemaal alleen. Dat is intriest.

Het bleef niet alleen bij Italië. In ons landje Nederland hebben we er ook mee te maken. In Brabant begon het in eerste instantie. Limburg is nu ook behoorlijk getroffen. En door de rest van Nederland waart dit virus inmiddels ook; Europa wordt momenteel het epicentrum van het virus genoemd.

Vorige week donderdag deed onze premier Mark Rutte een toespraak op tv. Hij zette daarin uiteen welke scenario's mogelijk zijn. Kort gezegd gaf hij aan dat het virus buiten de deur houden niet gaat lukken. Om het virus onder controle te houden moet de zorg niet overbelast worden. Maar het blijkt een moeilijk iets. Want één persoon besmet doorgaans twee tot drie andere mensen. Op de avond van de toespraak vond ik het helder hoe Rutte zijn betoog deed. Hij sprak op een manier dat iedereen het volgens mij wel kon begrijpen. Proberen het virus niet met een piekgolf door Nederland te laten gaan, maar proberen het gecontroleerd te laten verlopen. Als er "sociale onthouding" is (mensen elkaar niet fysiek opzoeken), dan wordt de kans op besmetting kleiner en is de kans op een grote golf door het land in één keer, kleiner. De premier gaf aan dat 40 tot 60 procent van de bevolking vermoedelijk het virus zal krijgen. Als veel mensen het gehad hebben, heeft het virus minder kans om over te springen van de ene naar de andere persoon. Daarmee zou er dan een soort van "muur" om de ouderen heen komen en de risico's daarmee kleiner worden.

Oproep was om fysiek contact zoveel mogelijk te vermijden, handen vaak te wassen en anderhalf tot 2 meter afstand tot anderen te bewaren. En, last but not least: thuis werken als het kan. Op dat moment zouden de scholen "gewoon nog open blijven". Om de volgende redenen: kinderen zouden minder gevoelig zijn voor dit virus én als beide ouders werken dan is opvang regelen moeilijk. Veel mensen zouden naar zeggen van de premier werken in de zorg, bij de politie of andere sectoren die van vitaal belang zijn voor de maatschappij.

Twee dagen later werd dit echter al aangepast: scholen wel dicht. We komen in een merkwaardige situatie. Een deel van Nederland werkt thuis, kinderen gaan niet naar school. En dat terwijl een ander deel van Nederland wel aan het werk is. Een paar voorbeelden: de mensen in de zorg maken overuren. Politie mensen handhaven, de burgemeesters kunnen niet fysiek naar mensen toe, maar proberen ze telefonisch te bemoedigen. De transportsector draait op volle toeren; 25% extra wat ingezet wordt. De groep mensen die ervoor zorgt dat, ondanks dat we (fysieke) sociale contacten zoveel mogelijk dienen te mijden, we toch onze boodschappen kunnen blijven doen. En wat te denken van de vuilnismannen? De mensen die het vuil wat uit onze huishoudens komt, opruimen zodat er niet andere nieuwe ziektes bij komen?

Er zijn mensen die gaan hamsteren in winkels: handgel was al niet meer te krijgen, maar de schappen met toiletpapier raken nu ineens leeg. En dat terwijl de premier nog aangaf dat er van alles voldoende is: hamsteren is niet nodig.

Toch zijn de mensen er kennelijk niet gerust op. Massaal wordt er naar winkels gerend om boodschappen te doen. Van de week was ik in de Albert Heijn (bekend van de "hamsterweken" reclames) om een boodschap te doen. Wat me opviel, was dat de schappen behoorlijk leeg waren. Hoe leger de schappen, des te voller de winkel met winkelend publiek. Echt veel mensen. Hoe verstandig is het om met grote hoeveelheden mensen in één winkel dicht bij elkaar te zijn in deze situatie? Het leek wel een zaterdag. En dat terwijl het een woensdag was. En een schap waarvan ik me verbaasde dat het leeg was, was wel het schap met chips en andere snacks. Daar kan ik dan niet bij.

Want als je binnen moet blijven en je hebt een lichaam nodig dat bestand is tegen ziektes, dan lijkt chips me niet iets wat daar bij helpt. Dan zou je eerder denken aan fruit en andere vitaminerijke zaken. Maar goed, wie ben ik?

Het kabinet probeert met man en macht, met assistentie van wetenschappers en andere specialisten om het allemaal "onder controle" te houden. Ik geef het onze premier (Rutte) te doen. Maar goed, ook daarover wordt wel eens gezegd dat leiderschap op dat soort momenten op de proef gesteld wordt. En dat is denk ik ook wel zo. Probeer het hoofd koel te houden, relevante informatie tot je te nemen. Het af te wegen en tot stappen te komen die nodig zijn om te zetten. In deze situatie komt daar nog bij dat het onzeker is hoe het verloop zal zijn met de besmettingen. De overheid is mede afhankelijk van het gedrag van haar burgers. Als die zich wat houden aan de voorschriften van het RIVM, hoopt men dat de problemen beheersbaar blijven.

Vandaag was ik aan het werk. Mooi weer er bij. Veel mensen buiten. Veel mensen wandelen en fietsen. Veel mensen wandelen, hebben tassen met boodschappen bij zich. Het mooie weer en de wandelende mensen doet niet vermoeden dat iedereen op de vlucht lijkt voor het virus.

Dan begin ik bij mezelf te denken: hoe zit onze maatschappij nou eigenlijk in elkaar?

Even (paar maanden) terug in de tijd: welvaart viert hoogtij. We kunnen vliegen naar elk continent wat we willen. Om de kosten hoeft het niet per se over te gaan. Vrijheid; gaan en staan waar we willen. Iedereen een smartphone. Whatsapp, Facebook, Instagram: mogelijkheden te over om met elkaar op wat voor manier in contact te zijn. Dan de "influencers": de mensen die op Youtube zoveel mogelijk volgers "verzamelen" en maar te laten zien wat hip, leuk, modieus is. In de hoop op navolging. Soms weet ik niet hoe ik het moet zien: Populair zijn? Een soort van "macht" ervaren?

"Kicken om beroemd te zijn"? Wat doet het met iemand als ie een miljoen volgers heeft op zijn of haar Youtube kanaal? Is dat je levensdoel? Je zou het zo iemand moeten vragen om het aan de weet te komen. Zelf denk ik wel dat als je er heel veel hebt, je heel erg je best moet doen om de volgers te houden. En bovendien "een voorbeeld te blijven".

Afijn, ik dwaal af. De welvaart viert hoogtij. De vliegtuigen vliegen, de smartphones doen hun werk, de winkels liggen online aan onze voeten. Zoek de laagste prijs maar op internet op. Met een druk op de muisknop wordt je bestelling in gang gezet; transport en logistiek doet de rest. Je bestelling wordt aan de deur afgeleverd.

Iedereen leeft in zijn/ haar eigen wereldje en met elkaar vormen we de maatschappij.

Totdat het onzichtbare coronavirus om zich heen grijpt. Onzichtbaar gaat het door diezelfde maatschappij. Dringt bij mensen binnen. Iets onbekends: wat moeten we doen? We weten het niet, want hoe ernstig het virus is, kan pas achteraf bepaald worden. Maar op dit moment zijn er wel veel mensen die zuchten onder dit virus.

Hoe kan dat nou? We hebben toch zo'n mooie maatschappij opgebouwd? Ja, 1940-1945 was een periode van oorlog. Onderdrukking, armoede, gevechten, deportaties en noem maar op. Na de bevrijding van ons land zijn de mensen begonnen het land opnieuw op te bouwen. Dat is gelukt. De welvaart neemt toe en nog verder toe. De technologie neemt dusdanige vormen aan dat het zich nestelt in het DNA van huidige generaties.

En dan ineens: duikt dat virus op en zet zo goed als de hele wereld op slot. En blijkt dat we niet álles in de hand hebben. Dit overvalt ons. Mensen weten niet wat ze moeten; de maatschappij komt bijna tot stilstand. Er komen acties op gang om anderen te helpen die getroffen worden.

Waanden we ons als in een bubbel? Iets wat we als mensheid hadden gecreëerd en wat als veilig voelde? Het komt fysiek dichtbij: het kan ons allemaal raken, we kunnen er allemaal mee te maken krijgen. En dan? Krijgen we het? Krijgen we het niet? Hoe zal het verloop zijn? Krijgt de overheid de situatie onder controle? Hoe lang gaat het nog duren?

Wat gaat het doen met onze gecreëerde bubbel/ welvaart? Houden zo?

Of wordt het tijd voor "control_alt_delete" en terug te gaan naar de basis? Uit te zoomen van alles wat ons normaal in beslag neemt en dat eens onder de loep te nemen? Kijken naar wat er voor ons als individu, maar ook als maatschappij, echt toe doet?

Ik wens iedereen veel sterkte in deze tijd; met het zoeken naar een weg in deze situatie, sterkte bij moeilijkheden, sterkte met wat voor ons ligt. Laten we proberen er het beste van te maken.

JG